

MYSTIEK – EENHEIDSBELEVING.

Wanneer wij spreken over eenheid, dan denken wij altijd in persoonlijke termen: ik ben één met. Maar, dat stellen van het "ik" in zichzelf, is gelijktijdig weer een scheiding tussen datgene waarmee we één willen zijn en ons eigen wezen.

Er zijn natuurlijk altijd voorbeelden te vinden, waarbij het woord "ik" een belangrijke rol speelt. Denk aan Jezus : "Ik ben u de Weg, de Waarheid en het Leven". Maar aan de andere kant moet je je dan ook afvragen, of hier "ik" bedoeld is als de tijdelijke verschijningsvorm, de tijdelijke persoonlijkheid of ...dat dit "ik" eigenlijk de aanduiding is van de enige Kracht die terecht en volledig "ik" mag zeggen : God of de Totaliteit.

Het is altijd wat moeilijk om je een beeld te maken van een dergelijke eenheid, maar misschien kent u een meer of de zee: water, veel water. In dat water zijn allerlei werkingen aan de gang. De wind speelt ermee, er komen golven op en elke golf is toch weer een klein beetje anders dan een andere. Allemaal spoelen zij ergens, gedreven naartoe en niemand weet waarheen. Dan verdwijnen zij weer ...het is water. De verschijningsvorm is voorbij en wie van ons zal zeggen, welke druppel water in welke golf de belangrijkste rol heeft gespeeld.

Het klinkt een beetje vreemd, als je dat zo zegt. Wij zijn verschijningsvormen van het Eeuwige, maar wij zijn ook het Eeuwige.

Er is méér dan wij zijn. Natuurlijk. Maar alle kracht is één, ongeacht de vorm waarin zij tijdelijk verschijnt. Alle leven is één leven, ongeacht de beperktheid waarin dat leven zich soms manifesteert. Leven is deel zijn van een geheel, en wat wij persoonlijkheid noemen, dat is de tijdelijke verschijningsvorm die vergaat. Maar er blijft iets over: datgene wat werkelijk is; datgene waar de vorm mogelijk werd; datgene waarin die vorm volbracht werd en dat is hetgeen we werkelijk zijn, hetgeen we werkelijk betekenen.

Leven is eenheid, heb ik gezegd.

Een mens denkt in termen van leven en dood, omdat hij de twee vormen van bestaan niet gelijktijdig kan overzien. Het is alsof je zegt : mijn wereld loopt tot deze muur. Totdat je hoog genoeg bent gekomen om te zien, dat er achter die muur nog een wereld ligt.

Het is begrijpelijk, dat een mens zo beperkt denkt. Maar, hij zou toch zijn eigen wereld eens wat beter moeten bezien. Denk nu eens aan dat bekende vergelijk van trillingen. Met de Kirlianse fotografie heeft de mens al iets daarvan leren beseffen. Hij heeft verschillen gezien van uitstraling en werking en misschien is het nu voor hem aanvaardbaar, is het wat gemakkelijker te aanvaarden, dat alles zijn eigen trilling heeft, zijn eigen trillingsgetal.

Alles heeft zijn eigen leven, zijn eigen bewustzijn. Het menselijk bewustzijn is - vanuit het menselijk standpunt zeker - uniek. Maar dat wil nog niet zeggen, dat daarom al het andere leven onbezield zou zijn, of onbelangrijk, of voorbijgaand.

Het is of de golf tegen de regendruppel zou willen zeggen: jij bent geen water. Maar als het erop aankomt, dan zijn zij allemaal gelijk.

Kijk naar de planten, naar de bomen. Zeker, hun bezielende kracht ligt anders dan de uwe. De uitstraling is wel aanwezig in het geheel, maar de kern van de uitstraling ligt gemeenlijk buiten de plant. Bij een boom bv. meestal in het centrum van de kruin, bij een bloeiende plant meestal iets onder de bloem. Die uitstraling drukt geen menselijk besef uit, geen redelijkheid, maar zij kent emoties. Zij kent een relatie tussen zichzelf en de wereld, en wanneer er een mens komt die harmonisch is met de plant of met de boom, dan vloeien er krachten van plant en boom naar de mens En omgekeerd. Het is niet voor niets dat men wel zegt, dat sommige mensen een "groene duim" hebben, daarmee aanduidende, dat planten bij hen beter groeien. Dat zijn mensen die harmonisch zijn met planten. Een ander kan het nog zo goed bedoelen, maar ergens schiet hij tekort. Hij kan niet dat ritme van leven van de plant begrijpen en beseffen, en hij kan bovenal niet - uit zijn eigen belangstelling a.h.w. - de groeikracht van de plant mede activeren.

Kijk eens naar de dieren. Zeker, de slangenbezweerder bezweert zijn slangen minder door het geluid dan door de beweging. Dat weten we. Maar hoe komt het dan, dat er bepaalde

slangenmensen zijn - slangenvangers, die ergens weten waar de slang zich bevindt; en deze slang niet alleen naar buiten lokken, maar haar grijpen, giftig als zij is, gevaarlijk als zij is, zonder dat zij zelf schade oplopen. Mensen, die de slang niet alleen weten te vatten, maar haar ook weten te behandelen, zodat de slang hen niet ziet als een vijand, zelfs al heeft men die slang gevangen. Alweer een correspondentie tussen twee vormen van leven. Een harmonie. Er is overdracht van waarden.

En als we dat nu uit "ik" gaan berekenen, dan zeggen we : ja natuurlijk, dat "ik" van die mens heeft een trilling waardoor dat mogelijk is. Maar we zouden het ook anders kunnen zien. Wij zouden kunnen zeggen: in alles is een kracht. Die kracht kan zich in vele vormen uiten. Maar elke uiting is vastgelegd in het wezen van die kracht. Elke trilling heeft dezelfde basis, en wanneer de mens terug kan vallen op die basis, kan hij harmonisch zijn met alle dingen.

Er zijn onzegbare dingen, natuurlijk. Er is bv. die vreemde, onbekende stilte die je in jezelf aantreft, wanneer je doordringt tot in de diepste geheimen van je eigen wezen. Een terrein waar niets is of misschien, in bijbelse termen, een " suizelende stilte". Wat daar is, zul je nooit kunnen omschrijven. Je kunt het alleen beleven. Maar op dat ogenblik ben je één met alle dingen; ben je één met God.

Dat klinkt als een sprookje. Ik weet het wel. Redelijk gezien zou je het anders moeten benaderen. Maar het is de beleefbare werkelijkheid.

Wanneer u begrip hebt voor het wezen van een ander, dan kunt u zich afstemmen op het wezen van die ander; en dan zal die ander daardoor niet in zijn uiting veranderen, maar er zal een soort overvloeien van impulsen plaatsvinden. Je zult daardoor de ander beter begrijpen. Maar je zult ook de tekorten van kracht van die ander aan kunnen vullen of je eigen tekorten aangevuld zien.

Leven is een eenheid, zoals de kracht een eenheid is. En achter al die dingen verbergt zich het wonderlijke dat we God noemen, verbergt zich het raadsel van de totale geboorte van de Kosmos. Maar als je één bent met een mens, met een plant, met een dier; wanneer je één kunt zijn, diep in jezelf, met die onbegrepen weidsheid van de werkelijkheid, waarom zou je dan niet harmonisch kunnen zijn met planeten, met sterren? Waarom zou je harmonie beperkt worden tot één enkele wereld? Waarom zou je eigen wezen niet de harmonieën erkennen en beleven, die liggen buiten bv. de zintuiglijkheid van de mens?

O, ik weet het wel, dan komen we weer bij de chakra's terecht. Dan komen we terecht bij die geestelijke zintuigen die aanvullen, daar waar de stoffelijke zintuigen tekort zouden schieten; die mogelijkheden tot beleving, die bij de doorsnee mens niet bepaald veel activiteit vertonen. Maar we zouden kunnen bewijzen, dat er dingen zijn. Er zijn mensen die vooruitzien in de tijd. Toch is de tijd niet vastgelegd. Er is geen vast leven en een vast lot. Maar er is wel een mogelijkheid om het geheel van mogelijkheden te overzien en te beleven, nu, ook wanneer ze niet liggen in de aard en in de mogelijkheid van deze wereld.

Er is de mogelijkheid om gedachten op te vangen van mensen die ver weg zijn. Heel ver weg. Alsof er geen afstand tussen mens en mens zou bestaan.

Er is de mogelijkheid om, gaande over het land, aan te voelen wát eronder begraven ligt aan metaal, aan water, aan olie. Dat die mogelijkheid alleen bestaat bewijst dat er ergens een harmonie is, dat er ergens een mogelijkheid tot respons schuilt in de mens, dat je een antwoord kunt geven op alles wat er bestaat.

De grens - ik heb het in het begin al gezegd - ligt vooral in het denkbeeld "ik", wat we zo gaarne en vaak met zoveel belangrijkheid hanteren: ik weet; ik ben; ik doe; voor mij is dit noodzakelijk; volgens mij is dit juiste enz...

Wanneer ik " ik" zeg, dan beperk ik me tot één golf en sluit me af van de oceaan, dan probeer ik een ontwikkeling te doen verstarren, alsof de golven bevroren zouden zijn en eeuwig zouden moeten blijven, zoals ze op één moment door de beweging van alle krachten geboren werden. Dat is natuurlijk niet logisch.

Wanneer we één zijn, dan zijn de uitingen bijkomstig, dan is het besef van de eenheid het belangrijkste. Wanneer we één zijn, dan kunnen we niet zeggen "ik". Zelfs het begrip " wij" is nog vaak té beperkend, omdat het te veel uitsluit. Je kunt misschien zeggen: God, of God in mij. Waarbij je dan God ziet als jouw beleving van de totaliteit.

Ja, ik hoop dat ik u niet verveel hiermee. Maar er is zo ontzettend veel altijd gesproken over de relatie bv. tussen mens en God. Is die relatie dan werkelijk?

Abraham offert Isaac, omdat hij denkt dat God het van hem vraagt. Maar Abraham wil Isaac niet offeren! Hij wil wel een ram offeren en dus is de ram er, en wordt de ram geofferd en niet Isaac. Is dat nu Gods ingrijpen? We kunnen dat natuurlijk zeggen; dat is onze manier om uit

te drukken dat bepaalde zaken, die in ons bestonden, harmonisch werkten op de omgeving. Maar is dat nu een specifiek ingrijpen, of vloeit dat voort uit de totaliteit?

We kunnen ons bezighouden met andere zaken. Met de Geboden bv. Mozes gaat op de berg en vindt Geboden. Goed. Hij is dus bij God. Maar als Mozes bij God is en God beleefd heeft, a.h.w. opgenomen is in de goddelijke uitstraling - en dat zouden we uit het verhaal toch mogen afleiden - dan is het niet redelijk meer dat hij, beneden komende, in toorn de tafelen verbrijzelt want dan kan er geen toorn zijn!

Als ik zeg : mijn God is een toornige God, dan zeg ik : mijn God is een begrensde, is een beperkte God. Dan zeg ik : mijn God is iets, wat in tegenstelling staat tot iets anders.

Wanneer ik echter zeg: ik kan toornig zijn, maar God niet, want God weet, kent, begrijpt alle dingen en aanvaardt uit de totaliteit van de verschijnselen het geheel van bewustzijn dat er uit voortkomt: het besef, dat eigenschap wordt van de Kracht en daarmee de goddelijke gedachte weerspiegelt in het totale geschapene.

Ik kan niet denken aan een God als een liefdevolle God in de zin waarin Hij vaak wordt gepredikt: een God die tot ons komt en ons alles cadeau wil geven...

Ik kan alleen geloven in een God, die weet dat Hij één is met Zijn schepping; een God die, uit het besef van de eenheid met die schepping, de schepping aanvaardt in zijn uiting en in zijn essentie.

We maken zo vaak de fout, dat we onszelf in de plaats stellen van een Hogere Kracht, en dan proberen die Kracht a.h.w. toe te snijden op ons eigen wezen.

Maar is er een werkelijk verschil?

Wat wij maken en God noemen - of het nu een idee is of een gesneden beeld is dan toch altijd nog een beeld dat we stellen tussen God en onszelf.

God is de onnoembare, de onkenbare. God is de stilte, de niet-uiting waarin je vergaat tot het niet-geuite, en waaruit je terugkeert met het besef, dat het niet-geuite het enig belangrijke is van al het zijnde.

Misschien een beetje zwaar. Maar laat ik u vragen, of dat zover aanvaardbaar is?

Nu zeggen wij: wij bidden tot God. Als ik bid, wat doe ik dan? Wanneer ik bid, dan zoek ik harmonie. Dat kan ik niet met woorden vinden, ofschoon woorden voor mij soms een richtsnoer kunnen zijn, het kompas, aan de hand waarvan ik mijzelf probeer los te maken van alles wat rond mij is, om te komen tot een aanvaarding van een groter geheel, dat normalerwijze vreemd blijft in mijn bewustzijn. Maar dan is dat bidden een bewustwording en niet - en dat is het wonderlijke - niet het vragen naar een genade.

Ik heb Jezus aangehaald en ik zou nog één ding van Hem willen citeren: "Vraag, en u zal worden gegeven. Klop, en u zal worden opengedaan".

Je kunt dat natuurlijk zien in een beantwoordende functie van de godheid t.a. v. de mens.

Maar je kunt het misschien ook zo beschouwen: door de vraag te stellen richt ik mij op de werkelijkheid en realiseer ik uit de werkelijkheid reeds wat mij gegeven is; en wordt mij daarvan bewust.

Ik klop, wanneer ik een begrenzing besef, want door haar te beseffen kan ik haar verbreken.

En wanneer je nog verder gaat, dan kom je bij o.a. Rama Krishna e.d., lering waarin klinkt : gij zijt allen goden!

En we zijn goden. Maar geen God!

Weet ge, dat ge goden zijt?

Ja dat kunnen we weten, want we zijn diep in ons wezen overtuigd dat ons bestaan minder beperkt is dan de schijnbare feiten van het leven toegeven. Wij dromen van een hiernamaals of van het voortleven van onze denkbeelden. Wij dromen van een continuïteit. Een continuïteit is iets wat bij de goden behoort. Maar goden zijn verschijningsvormen!

Een Brahmaans denker sprak eens : "de goden zijn de eigenschappen van de Schepper, die Hij gestalte gaf opdat de mensen Hem in hen zouden erkennen".

Had hij geen gelijk?

Is het niet zo, dat al die dingen, die wij beschouwen als belangrijk, hun belangrijkheid ontleen aan het feit dat zij ons confronteren met die grotere Werkelijkheid en er toe brengen om over te gaan van confrontatie tot aanvaarding?

We kunnen natuurlijk spreken op menselijke wijze. Maar dan moeten we redelijk denken. Redelijk denken. Logisch redeneren. Discipline moet er ook zijn. Gehoorzaamheid. Onderwerping. De juiste wijze van samenwerking onder één gezag, met één leiding.

En dat is, menselijk gezien, volledig juist!

Maar op het ogenblik dat wij ons bewust worden van de eenheid die wij hebben; ons bewust worden van die wederkerigheid die in al het leven bestaat, die daarin a.h.w. openbloeit en beantwoordt voortdurend, dan is er geen leiding nodig wanneer er éénheid is, omdat de leiding dan is het product van besef van allen die in een groep zijn ...en daarmee groter wordt, omvattender en méér waar t.a.v. de goddelijke Werkelijkheid dan al het andere.

Er zijn vele wijsgerige beschouwingen. U kent allen waarschijnlijk de stelling van de goddelijke Werkelijkheid, de pulserende bron die haar trillingen doet uitgaan tot aan de begrenzing, de maagd, en dan terugkerend tot het middelpunt, terwijl uit die Kracht door de maagd: de begrenzing geboren wordt in een reeks van schijnvormen.

Het is een ingewikkelde manier om hetzelfde te zeggen als het bekende filmische beeld van de man in de grot, die met zijn gezicht naar de muur zat en achter hem een vuur heeft branden, en de schaduwen voorbij ziet trekken, maar niet de werkelijkheid. En omdat hij niet omkijkt, denkt hij dat de schaduwen werkelijkheid zijn

Ook hier worden we met hetzelfde denken geconfronteerd. Het is de mens die ondanks alles beseft, er is geen werkelijkheid in hetgeen ik beleef. Er moet iets anders zijn! Maar hij beseft niet, dat dat andere ook in hém leeft.

Misschien zou je het zo moeten zeggen: wanneer je iets ziet, zijn er twee dingen nodig. Het feit dat jij beschouwt en het feit dat het andere beschouwbaar aanwezig is.

Elke waarneming is een contact, is een relatie.

Elk woord dat ik uitspreek is een contact, is een relatie wanneer u het verwerkt, wanneer u het ontvangt.

Al deze dingen zijn maar de symptomen van een éénheid die we voortdurend ontkennen...en waarvoor we vaak bevreesd zijn.

Is het tot zover aanvaardbaar?

Dan ga ik u dit stellen: wanneer u in uzelf, zonder met rede of iets dergelijks naar een bewijsvoering te zoeken, de éénheid aanvaardt met alle Kracht en alle Wezen, blijft u uiterlijk nog steeds uzelf. Want de verschijningsvorm van de totaliteit komt uit haar voort en wordt door haar bepaald. De beleving ervan bepaalt u voor uzelf misschien door uw bewustzijn. Maar u kunt niets vernietigen, wat in de totaliteit bestaat, u kunt niets doen ontstaan, wat in de totaliteit niet reeds aanwezig is.

Dan zeg ik u: wanneer ge kracht nodig hebt, dan zult ge die in uzelf moeten vinden door het besef van éénheid met alle dingen.

Wanneer u bewijs nodig hebt, voor welke waarheid dan ook, moet u het vinden in uzelf, want de waarheid kunt u alleen erkennen in uzelf door uw éénheid met alle dingen.

Wanneer u de juiste weg wilt zoeken in uw leven, dan moet u niet redeneren; dan moet u diep in uzelf gaan, en een éénheid trachten te ervaren met alle dingen, want daaruit zal u duidelijk worden, wat uw relatie is met de vormen en wat de werkelijkheid is die achter deze relatie verborgen blijft.

Kracht is kracht. Leven is leven. God is God. Maar God is kracht en God is leven en zo is kracht voor ons God, en leven voor ons God.

We kunnen niet bepalen, waar de werkelijkheid voor ons begint en ophoudt.

Zoals Asoka de Wijze reeds zeide : " Wanneer Brahmaans adem terugkeert en het Al dooft, wie weet wie ademhaalt?"

Zo is het bij ons. Wij zijn onwetenden, omdat we ons weten willen formuleren in onze termen. Wij zijn misschien perfectionisten in het kleine. Wij willen grote lijnen zien, maar wij weten niet dat het geheel maar beleefbaar is. Wanneer ik alle détails bij elkaar stapel die erkenbaar zijn in het geheel van de kosmos, heb ik nog niet de Werkelijkheid, want ik heb alleen één fase van het voortdurend veranderend spel van golven in de zee van Kracht die we Eeuwigheid noemen. Maar wanneer ik de Kracht aanvaard, heb ik Werkelijkheid en dan zal ik die gehele Werkelijkheid terug kunnen vinden in elk détail.

Wanneer je spreekt over verdraagzaamheid, dan zeggen vele mensen : ach, verdraagzaamheid is zo weinig positief. Maar verdraagzaamheid betekent aanvaarding. Aanvaarding is het eerste wat we nodig hebben, wanneer we uit de beperking van onze vormen en ons denken willen komen tot de éénheid met het grotere, met het totale. We mogen niet verwerpen. We moeten trachten te begrijpen, en bovenal moeten we trachten achter de uiterlijkheden de éne Kracht te voelen die in alles aanwezig is.

Er zijn mensen die uitroepen : "Heb uw naaste lief!" En ik vraag u, wie is uw naaste? Jezus heeft het antwoord gegeven in zijn parabel de Barmhartige Samaritaan de naaste is diegene met wie ik mij verbonden gevoel. Ik kan alleen éénheid bereiken waar verbondenheid bestaat, hoe beperkt dan ook. Maar elke daad van naastenliefde die ik bega, niet om naastenliefde te

betonen, maar uit besef voor de andere, is een bevestiging van een éénheid die in mij en dat andere bestaat.

Misschien zou je het zo kunnen zeggen : Wie zijn naaste liefheeft, heeft God lief, omdat hij onbewust in zijn naaste erkent wat in hem leeft als deel van zijn ego : de Kracht waaruit alles geboren is.

Er zijn mensen die uitroepen, dat we de wereld moeten verbeteren of dat we bij onszelf moeten beginnen. Menselijk gezien juiste en mooie uitspraken! Maar hoe kan je een wereld verbeteren, wanneer je niet weet wat *béter* is? Hoe kun je jezelf verbeteren, wanneer je niet eens weet wat je bent en wat je moet zijn, wat je wezen is en de essentie van je wezen. Maar keer diep in jezelf en je weet, op het ogenblik dat je vergeet "ik" te zeggen; op het ogenblik dat je vergeet tegenstellingen te bouwen tussen jou en die andere: "ach, die andere is te dom...die andere heeft veel te veel praat ...en die doet zich veel deftiger voor dan ze is ...en die, nou ja, laten we daar maar niet over praten". Zolang we *dát* doen, ontkennen we in wezen de werkelijkheid van God. Ontkennen we de werkelijkheid van de geest. Ontkennen we de werkelijkheid van ons wezenlijk bestaan, dat niet gebonden is aan tijd; dat niet in ruimte beperkt is. Eerst uit de aanvaarding, uit het zonder be- en vooroordeel, zonder het uitspreken van een vonnis, kunnen we met elkaar waar maken, wat in ons leeft.

Ik weet, dat dit een beschouwing is die een beetje anders ligt dan waarmee u normalerwijze geconfronteerd wordt. Natuurlijk, je kunt spreken over wetenschap. Je kunt spreken over geloof. Je kunt filosoferen. Je kunt, met de mysticus, vragen naar het beginsel, naar het einde van alle dingen, naar de reden van alle bestaan. Maar wanneer je dat doet, blijf je nog altijd aan de oppervlakte. Hij die de wervelstorm ziet en daaruit het wezen van de oceaan wil bepalen, is een dwaas. Maar hij die beseft, dat de mogelijkheid van de wervelstorm slechts één van de uitingen is die door de oceaan als geheel mogelijk wordt gemaakt; die beseft, welke verwantschap er bestaat tussen rivieren, de bronnen, tussen de wolken, de zeeën, die weet misschien wat het levensproces en de levenscyclus op zijn wereld in kan houden. Alleen hij die beseft, wat de éénheid is tussen God en alle vormen, die beseft, hoe de cyclus bestaat van de schijnbaar ongeboorte zielen, van de wolken die drijven, de goden in de hemel of de engelen, de regen die neerdaalt, de mensen, de stromen die teruggaan; de stervenden die door inwijding tot bewustzijn komen; die beseft : deze kringloop is in wezen geen proces van tijd, het is de omschrijving die een scheppende Kracht voor zichzelf gevonden heeft in zijn schepping. En daarom wilde ik u dit vandaag voorleggen.

Ik weet, over geloof kun je niet twisten. Dat is ook duidelijk. Een geloof is het onbewijsbaar weten en waar het weten bewijsbaar wordt, is het geen geloof meer.

Maar misschien wilt ook u zich eens afvragen wat er diep in u bestaat.

U hebt problemen? Keer in uzelve; niet om te zeggen, ik ben schuldig of een ander is schuldig, maar om diep in uzelve de rust te vinden, waardoor je de waarheid weer kunt beseffen van leven en uiting.

U bent ziek? Keer in uzelve en besef de Kracht die in u leeft. En de genezing, die voor u goed is, komt tot stand. En de genezing die niet wenselijk is, wordt beseft.

U kunt geen plaats vinden in uw wereld? Keer diep in uzelve en uit de harmonie van het geheel zult ge begrijpen, waarom ge zijt zoals ge zijt, en wat uw uiting betekenen moet.

Diep in uzelve ligt de oplossing van alle raadselen.

Diep in uzelve ligt de Kracht, die alle kracht te boven gaat; niet omdat gij die Kracht zijt, maar omdat gij een uiting zijt van deze Kracht die alomvattend is, en in alle dingen bestaat. Probeer die Kracht te vinden. Zij is de oplossing voor vele menselijke problemen. Ze is de sleutel tot inwijding en bewustwording. Maar ze is bovenal de Bron van werkelijk leven in elke mens.

Dat is mijn toespraak.

Als u daarop wilt reageren op dit ogenblik, bent u welkom.

❖ *Verdraagzaamheid wil dat zeggen, zoveel water in uw wijn doen dat ge geen persoonlijkheid meer hebt?*

Antwoord : Verdraagzaamheid wil zeggen jezelf blijven, maar beseffen dat een ander ook zichzelf mag, ja moet zijn. Dat is iets wat de meeste mensen verkeerd zien. Verdraagzaamheid betekent niet een onderwerping aan macht. Het betekent trouw zijn aan jezelf, maar dan zonder anderen dan jezelf te onderwerpen of tot slachtoffer te maken van je eigen falen.

Verdraagzaamheid lijkt inderdaad voor de meeste mensen - ik heb het reeds gezegd wat negatief, wat té neutraal. Maar wanneer elke mens het recht heeft om te leven zoals hij of zij is, ook wijzelven, dan zullen we zien, dat er een ogenblik komt waarop we onszelf moeten

beperken, omdat anderen voor ons belangrijk zijn en deze belangrijkheid ons die beperking ingeeft.

Wanneer we zien, dat iets niet juist is en een macht op ons wordt uitgeoefend, dan haten we niet de macht of degenen die de macht uitoefenen, maar dan leven we volgens wat voor ons juist en waar is.

Verdraagzaamheid is geen machteloosheid. Verdraagzaamheid is het machtigste zwaard dat bestaat. "Of ik onderga of niet", zo heeft Gandhi eens gezegd, " ik zal doen wat juist is. Ik zal leven wat juist is. Ik zal gaan naar de zee en ik zal het zout terugbrengen, omdat het zout van ons is en niet van hen die zeggen dat we niet mogen gaan. Maar ik zal niemand haten, omdat hij mij verbiedt te gaan. Ik zal niemand achtervolgen, omdat hij mij achtervolgt. Ik zal gaan naar de zee, ik zal het zout vinden en ik zal het terugdragen". Mahatma Gandhi heeft dit gezegd in zijn taal, vloeiender, boeiender. Hij heeft het herhaald in het Engels, wat zakelijker. En hij heeft het waar gemaakt. Mahatma Gandhi is vermoord door een man die niet kon verdragen dat Gandhi verdraagzaam was. Maar Gandhi heeft bereikt, wat alle gewapende terreurgroepen niet bereikt hebben. En indien zijn volgelingen hem trouw waren gebleven, en niet van een leefwijze een lippendienst hadden gemaakt, dan zeg ik u dat India het machtigste land van deze aarde zou zijn. Je gaat verloren op het ogenblik dat je niet verdraagzaam bent, zoals je verloren gaat op het ogenblik dat je weigert het juiste te doen, beseffend dat het onjuist is zoals u nu reageert, omdat je bang bent voor een ander. Is dit voldoende? Geen vragen meer?

❖ *Hoe komt men ertoe diep in zichzelf te kijken?*

Ja, hoe komt men ertoe? Een wonderlijke vraag. Er is een ogenblik dat je diep in jezelf kijkt en dat heeft elke mens regelmatig. Maar je bent meestal bang om die werkelijkheid te aanvaarden. Een mens denkt, dat het leegte is, zodra hij niet op zijn manier kan praten en redeneren en betogen en stelling nemen. En daarom

vergeet hij maar al te vaak het gevoel van eenheid met het andere, omdat hij anders niet meer zou weten hoe hij moet leven. Hij zou zijn gewoonten moeten veranderen en dat kan hij niet. En hij kan zichzelf ook niet aanvaarden zoals hij is, tenzij hij zich rechtvaardigt door tegenstellingen die tussen hem en de anderen bestaan. Dat is geen direct antwoord.

Elke mens keert in zichzelf. Elke mens hoort, soms op de dag, soms op de nacht, soms vaak, soms een enkele maal, in zichzelf die vreemde stilte, die vrede waarin hij alles vergeet. En dan schrikt hij wakker en hij zegt, ik moet dit nog doen en ik moet dát nog doen, en ik moet die nog waarschuwen en, o ja, ik moet zorgen dat die me dat niet aandoet en ... dan heeft hij het verloren. Hij is teruggekeerd in het rijk van de tegenstellingen, omdat hij de eenheid ziet als machteloosheid. Maar de werkelijke macht ligt in de éénheid, niet in de machteloosheid van het "ik" zijn. Misschien is dat het juiste antwoord. Geen vragen meer?

❖ *Vraag: (onvoldoende duidelijk op de bandopname)*

Er zijn duizend wegen. De ene weg leidt via vele fasen en trappen tot het ogenblik dat je de totaliteit bewust ondergaat zoals men denkt. Maar in feite ben je opgenomen in de totaliteit en is er geen bewustzijn in menselijke zin meer aanwezig. Een ander doet het mediterende. Een derde doet het biddende, werkende, misschien zich kwellende in de naam van een God die hij aanbidt; misschien ook eenvoudig reizende over de wereld en ziende naar de verscheidenheid die in de schepping is uitgestald.

Elke mens kent wel een weg, maar de mens die die weg volgt moet één ding beseffen: wanneer je jezelf zoekt, zul je nooit God vinden, want God vindt je alleen wanneer je bereid bent jezelf te verliezen.

De totale werkelijkheid, de Kracht waaruit alle dingen zijn, wordt alleen beleefbaar wanneer je alle grenzen afbreekt tussen jezelf en het andere, de grenzen die je zelf hebt opgebouwd.

Er zijn esoterische scholen die zeggen, dat zij u dit leren. Er zijn meditatiesystemen. Er zijn vele vormen van yoga. Er zijn filosofieën. Er zijn kerken. En geen van hen is een betere of een slechtere weg dan de andere, omdat de weg die je gaat de weg is waarin het geheel belangrijker wordt dan je zelf bent; waarin je zelf bewust terugtreedt als uiting van het geheel, alleen nog zijnde wat het geheel wil: niet zelve willende, je onderwerpende.

Eenheid met God eindigt altijd, wanneer de onderwerping ophoudt. Waar de onderwerping volledig is, daar is de éénheid volledig mogelijk.

Misschien is dit een antwoord voor u?

Geen vragen meer?

Dan ga ik nu mijn bijdrage aan deze bijeenkomst langzaamaan besluiten. Laten we het zo eenvoudig mogelijk doen.

Hier zijn wij, een groep, onderscheiden van al het andere. Maar zijn we, werkelijk hier? Is al wat we denken en menen te weten werkelijkheid? Voor ons is dat waar. Onze waarheid is de waarheid die we tot uiting brengen. Het is datgene wat we leven en wat we zijn. Maar achter die waarheid schuilt een grotere. En dat moeten we beseffen.

Er is hier kracht. Hoe groot die kracht is, ligt aan u. Niet omdat gij de kracht zijt, omdat ge de kracht kunt toelaten tot uw wezen of kunt afweren.

God is hier! God is hier in alle vormen waarin u Hem kent.

Jezus Christus is hier!

Boeddha is hier!

Al de profeten zijn hier!

De Kosmos is hier!

En toch zeggen wij, wij zijn een kleine groep. Wij zijn verschijningsvormen van het Oneindige. Maar de Kracht van het Oneindige is in ons en rond ons.

Wanneer we durven aanvaarden ...durven aanvaarden, dat achter al wat we denken en schijnen te zijn, en denken en schijnen te weten, denken en schijnen te kunnen, één Kracht is die sterker is, één Werkelijkheid is die meer omvattend is ... dan beleven we God. Dan is Jezus Christus in en mét ons. Dan rust in ons het zegel van de mediterende Boeddha. Dan bloeit in ons de veelheid van werelden open tot een besef van eenheid met alle dingen.

Er is kracht hier. Er is sfeer. En die sfeer, die kracht danken we aan de grenzen die we tijdelijk wat minder dicht hebben gesloten.

Er is waarheid hier. Maar die waarheid danken we niet aan het woord dat is gesproken, of de gedachte die is gedacht. De waarheid danken we aan de vermindering van felle begrenzing, waardoor de waarheid die leeft, in en rond ons, een ogenblik dichter bij komt.

Dat is de werkelijkheid waaruit en waarin wij leven.

Dat is de éénheid van alle; dingen, die sterker zal blijken dan alle onderscheid.

Dit is de éne ware, levende Kracht, waarin alle kracht opgelost wordt ... en terugkeert ... en toch behouden blijft, als een mogelijkheid die mede het geheel vormt.

Deze gedachten wilde ik u vandaag meegeven. Het is wat mystiek. Het is wat esoterie. Het is ook werkelijkheid.

Ik hoop, dat u voor uzelf iets van die werkelijkheid zult vinden, de weerklak zult vinden van de levende Kracht in en rond u en, van daaruit, voor uzelf het leven zult aanvaarden in waarheid.